

ÇAĞLAR BOYU İNSAN VE EKOLOJİ İLİŞKİLERİ SEMPOZYUMU

ÇAĞRI METNİ

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü olarak SAYGINER Arkeoloji Vakfı'nın desteğiyle 4-6 Aralık 2024 tarihinde *Çağlar Boyu İnsan ve Ekoloji İlişkileri* adında bir sempozyum düzenliyor, sizleri aramızda olmaya davet ediyoruz.

İnsan ve insan-olmayan ilişkisi 19. yüzyılın sonlarından bu yana arkeolojik araştırmanın üzerine eğildiği konulardan biri oldu. Hayvan kemikleri, deniz kabukları, tohumlar, polenler, kömür parçaları, metaller ve mineraller insanın doğal çevresiyle kurduğu yoğun ve zorunlu ilişkinin bir sonucu olarak yerleşim ve kamp alanlarına ulaşmış, arkeolojik katmanlar içerisinde uzun süre korunarak bugüne kadar gelmiştir. 20. yüzyıl boyunca insan-doğal çevre ilişkisi bağlamında insan-merkezci bir kavrayışla yorumlanan bu kalıntılar, 21. yüzyılla birlikte ivmelenen iklim ve ekoloji krizinin etkisiyle insan-merkezci olmayan, doğa-kültür ikiliğini aşmaya çalışan yeni bir bakış açısıyla ele alınmış, ileri metod ve analizlerle bu ilişkinin detayları ve niteliği incelenabilir olmuştur.

İnsanın endüstriyel ve tüketim odaklı etkinlikleriyle majör bir ekolojik-iklimsel aktöre dönüştüğü bu çağa bazı bilim insanları Antroposen adını vermeyi uygun görürler. Her ne kadar Antroposen jeolojik bir evre olarak kabul görmemiş olsa da, insan etkinliğinin biyosfer üzerindeki yıkıcı etkileri kendini artan şekilde göstermekte ve bu etkilerin üstesinden gelinmesi için acil olarak yeni adaptasyonlar, teknolojiler, düşünce ve davranış biçimleri geliştirilmesi gerekmektedir.

Küresel iklim değişikliğini ve biyoçeşitlilik kaybını deneyimlediğimiz bu çağda geçmiş toplumların insan-olmayan varlıklarla geliştirdiği karmaşık, dolanık ve çok katmanlı ilişkisinin

araştırılması tam da bu yüzden yeni bir önem kazanır. İnsanın çevresindeki duygusal ve/veya duygusal olmayan varlıklarla kurduğu ilişkinin biçimi, yoğunluğu ve bu ilişkinin yarattığı karşılıklı etkiler arkeolojik veri aracılığıyla görünür kılınabilir, hatta arkeoloji elindeki zengin veriyle bu alandaki çalışmalara öncülük edebilir düşüncesindeyiz.

Arkeologlar açısından insanın yeryüzündeki kurucu ve/veya yıkıcı etkilerinin ne kadar geriye gittiği, hangi durumlarda arttığı veya azaldığı, hangi biçimlerde kendini gösterdiği sorgulanabilir duruma gelmiştir. O nedenle insanın ekolojik koşullara nasıl uyumlandığı, ani değişimlere nasıl direnç gösterdiği veya hangi durumlarda yaşamını sürdüremediği gibi konuları tartışmak bugünün ekolojik krizini anlama ve aşma yolunda ufuk açıcı olabilir.

Ege Üniversitesi Arkeoloji Bölümü olarak bu sempozyumla, geçmiş toplumların iklim, biyosfer, litosfer ve ekolojik ortamlarıyla geliştirdiği iletişim ve etkileşimleri, insanın ilk ortaya çıkışından Antik Dönemin sonuna kadar dönemler boyunca irdelemek, tartışmak istiyor; bu sayede hem arkeolojik bilgiyi yeniden yorumlamak hem de çağdaş ekolojik krizi anlamak ve aşmak yönünde bir fırsata dönüştürmek istiyoruz.

Aşağıdakilerle sınırlı olmamak üzere bildiriler şu konuları içerebilir:

- Holosen’de ani iklim değişimleri ve geçmiş toplumların uyumlanma süreçleri
- Geçmişte insanın ekolojik ortamıyla kurduğu ilişki: Kurucu veya yıkıcı ilişkiler
- Fauna-insan ilişkilerinin geçmişi
- Flora-insan ilişkilerinin geçmişi
- Deniz ve tatlısu ekosistemleriyle kurulan ilişkiler
- Afetler karşısında insan-ekoloji ilişkileri
- Tarım-öncesi ve tarım-sonrası insan-ekoloji ilişkileri
- Hammadde temini ve ihtiyacı karşısında doğal çevreyle kurulan ilişkiler
- Ticaret sırasında gelişen insan ve insan olmayan ilişkileri
- Devletler ve imparatorlukların politik ekolojisi
- Tarım, deniz yolu ticareti, madencilik, seramik üretimi vb. etkinliklerin ormansızlaşmaya ve biyoçeşitlilik kaybına etkisi
- Biyolojik evrime ve biyoçeşitliliğe insan etkinliğinin etkisi ve sonuçları

Bildiri başlıklarınızı **1 Temmuz 2024** egeinsanekoloji@gmail.com adresine gönderebilirsiniz.

Önemli tarihler:

Başlık gönderme: 1 Temmuz 2024

Özet gönderme: 1 Eylül 2024

Sempozyum tarihi: 4-6 Aralık 2024

Adres: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Arkeoloji Bölümü 35040 Bornova-İzmir

Telefon: 0-232-3111325 (Sekreterlik)

E-posta: egeinsanekoloji@gmail.com

Websitesi: <https://arkeoloji.ege.edu.tr/>

<https://sayginerfoundation.org/>

Düzenleme Kurulu (alfabetik sırayla):

- Atilla Batmaz, Prof. Dr. Ege Üniversitesi
Ayşe Çelebi, Arş. Gör. Ege Üniversitesi
Aytekin Erdoğan, Dr. Öğretim Üyesi Ege Üniversitesi
Çiler Çilingiroğlu, Prof. Dr. Ege Üniversitesi
Doğa Yeşilbaş, Arş. Gör. Ege Üniversitesi
Fulya Dedeoğlu, Doç. Dr. Ege Üniversitesi
Gonca Cankardeş Şenol, Prof. Dr. Ege Üniversitesi
Hüseyin Cevizoğlu, Prof. Dr. Ege Üniversitesi

Bilim Kurulu (alfabetik sırayla):

- A. Kaan Şenol, Prof. Dr. Ege Üniversitesi
Arkadiusz Marciniak, Prof. Dr. Adam Mickiewicz Üniversitesi
Aylin Karadaş, Dr. Öğretim Üyesi Ege Üniversitesi
Burçin Çokuyal, Prof. Dr. Ege Üniversitesi
Bülent Arıkan, Prof. Dr. İstanbul Teknik Üniversitesi
Canan Çakırlar, Doç. Dr. Groningen Üniversitesi
Cemal Ün, Prof. Dr., Ege Üniversitesi
Ecmel Erhat, Prof. Dr. Ege Üniversitesi
Eleni Asouti, Prof. Dr. Liverpool Üniversitesi
Eşref Abay, Prof. Dr. Ege Üniversitesi
Fokke A. Gerritsen, Dr. Hollanda Araştırma Enstitüsü
Mehmet Doğan, Doç. Dr. Ege Üniversitesi
Mihriban Özbaşaran, Prof. Dr. İstanbul Üniversitesi
Nikos Efstratiou, Prof. Dr. Selanik Aristoteles Üniversitesi
Svend Hansen, Prof. Dr. Alman Arkeoloji Enstitüsü
Ümit Aydınöğlü, Prof. Dr. Mersin Üniversitesi